

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5.1.2e

Nafase Covid-19

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Telefoonnummer

5.1.2e

M 5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

30 november 2021

Aantal pagina's

4

memo

Werkwijze 'Uitlezen telefoons'

In dit memo werken we de afspraken uit die tussen VWS en Deloitte mondeling zijn gemaakt op 3 november 2021 met betrekking tot het uitlezen van chatgesprekken (ook wel: chatberichten/berichtenverkeer) op telefoons. Deze afspraken zijn gemaakt in het kader van het onderzoek naar de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen (hierna: PBM) en zijn geïnspireerd op de eerder door VWS opgestelde werkwijze m.b.t. het uitlezen van chatgesprekken (zie uitgebreide nota 'Alternatieve wijze veiligstellen COVID-informatie').

Aanleiding:

Deloitte krijgt momenteel toegang tot een selectie van de door VWS gevalideerde chatgesprekken uit mobiele telefoons van 5.1.2e en hoger waarbij er reeds gegevens zijn gelakt. Deze data worden verschaft in het kader van het onderzoek naar de inkoop van PBM. Deloitte heeft vervolgens in het gesprek van 3 november het verzoek gedaan om voor de gehele scope beschikking te krijgen over:

- 1) de ongelakte dataset om te voorkomen dat mogelijk relevante informatie buiten beeld van het onderzoek blijft;
- 2) de telefoons uit te lezen van een aantal nieuwe medewerkers dat niet eerder binnen VWS in de scope was bij het uitlezen van COVID-informatie. Het betreft hier medewerkers onder 5.1.2e niveau van wie de telefoon volgens de onderzoekers mogelijk relevant berichtenverkeer bevat voor het onderzoek.

In dit memo behandelen we punt 2 van het verzoek en werken we de afspraken op dit punt uit. VWS heeft hiervoor van Deloitte een specifiek informatieverzoek ontvangen waarin medewerkers onder MT-leiding niveau zijn opgenomen. Het gaat hier om 10 medewerkers.

De reeds benaderde personen (5.1.2e en hoger) waarnaar tevens wordt verwezen in punt 1, worden vooralsnog niet benaderd voor het opnieuw uitlezen van de telefoon, tenzij daar na een gespecificeerd verzoek van Deloitte anders over wordt besloten.

Achtergrond en huidige werkwijze VWS:

Waar het gaat om de reeds betrokken 5.1.2e moet sprake zijn van een dringende reden om zijn of haar chatgesprekken uit te lezen en te selecteren op relevantie, dit wordt indien van toepassing gemotiveerd omschreven. Grond voor het uitlezen van deze telefoons betrof de uitspraak van de Raad van State van 20 maart 2019¹, dat chatgesprekken die bij het uitvoeren

van overheidstaken zijn gebruikt onder het bereik van de Wob en de Archiefwet vallen.

Voor deze reeds betrokken personen is het verzoek om de telefoon uit te lezen afgerond. Directie NC-19 heeft dit begeleid en uitgevoerd, conform een door de functionaris gegevensbescherming van VWS goedgekeurd proces.

Datum

30 november 2021

Deze werkwijze biedt echter geen volledige wettelijke grondslag in de zin van de AVG voor het uitlezen van mobiele telefoons van werknemers. De grond 'toestemming' is niet van toepassing, omdat er sprake is van een machtsrelatie tussen werkgever en werknemer. Daarom is ook het uitlezen van medewerkers onder MT niveau gebaseerd op vrijwilligheid.

Uitlezen van telefoons:

Om de privacy van de medewerkers te waarborgen en tevens zo goed mogelijk te voldoen aan het informatieverzoek van Deloitte t.b.v. de volledigheid en compleetheid voor het onderzoek, wordt als volgt bij de reeds bestaande werkwijze aangesloten.

Randvoorwaarden VWS:

- Aan de persoon aan wie de werktelefoon toebehoort (hierna eigenaar) wordt toestemming gevraagd;
- De telefoon wordt bij instemming door de eigenaar in persoon op kantoor van VWS ter beschikking gesteld aan Deloitte voor de duur van het uitlezen en valideren. Dit gebeurt onder toezienend oog van de gegevenseigenaar zelf en een medewerker van het Team Veiligstellen & Archiveren;
- Het uitlezen betreft een select aantal chatapplicaties zoals Imessage, whatsapp, sms, signal en telegram.
- Het uitlezen betreft ten hoogste de periode tussen 1 januari 2020 tot 1 juni 2021; Deze periode is echter pas na de het uitlezen te selecteren;
- Tijdens het ter beschikking stellen, geeft de eigenaar door het hele proces aan welke chatgesprekken mogen worden uitgelezen en hier vindt geen inhoudelijke analyse op door Deloitte. Hierdoor houdt de persoon regie op zijn of haar berichten;
- De medewerker van VWS (gegevenseigenaar) krijgt na het uitlezen van de chats de gelegenheid om de uitgelezen chats te valideren en te beoordelen of de chats persoonsgegevens bevatten, geheel niet-zakelijk zijn, of geen betrekking hebben op het onderwerp van het onderzoek.
- Uit het oogpunt van doelbinding zullen niet-relevante chatgesprekken direct na het uitlezen worden verwijderd. Niet relevante chatgesprekken zijn: geheel niet-zakelijke chats en chats welke geen betrekking hebben op het onderwerp van het onderzoek.

Processtappen Deloitte voor het uitlezen telefoon zijn:

- De telefoon wordt verbonden met een daartoe geschikte tablet dat gebruik maakt van de Software Cellebrite;
- Deze software herkent vervolgens welke type telefoon en softwareversie het is verbonden. De generieke telefoondetails worden hierbij opgeslagen en ter plaatse wordt door deze herkenning duidelijk wat de extractiemogelijkheden zijn, nl.:

¹ ABRvS 20 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:899, bevestigd in ABRvS 21 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2477;

- Selectieve extractie waarbij manueel op data categorieën geselecteerd kan worden, waarbij voorbeelden van categorieën zijn;
  - Browserhistorie
  - Foto's
  - Chats
  - Contacten
  - Media
  - App data
- Volledige extractie waarbij vooraf niet geselecteerd kan worden; de sub selectie van data vindt dan op het volgende apparaat plaats.
- Deloitte moet één van beide opties kiezen en weet van te voren niet welke optie ze kan kiezen. Bij sommige telefoons kan je alleen een volledige extractie uitlezen.
  - De data (al dan niet met een eerder toegepaste sub-selectie) worden hierna overgezet naar een externe harde schijf (in ons geval één van VWS) waar de bruto dataset tijdelijk wordt opgeslagen;
  - De bruto dataset wordt vanaf de harde schijf overgezet naar een laptop met software Cellebrite. De gegevenseigenaar ziet op deze laptop de uitgelezen data;
  - De gegevenseigenaar kan per app, per chatgesprek en per chatbericht aangeven wat relevant is voor het onderzoek (= validatiegesprek)
  - De geselecteerde chatgesprekken met de geselecteerde chatberichten worden geëxporteerd naar een rapport en dit vormt de netto dataset;
  - Alles wat daarvoor is uitgelezen of gescheiden uit de selectie (bruto dataset), wordt verwijderd van zowel de laptop als de harde schijf.
  - De metadata wordt bewaard. (Lees: worden er 100 berichten uitgelezen en er maar 30 geselecteerd en gevalideerd, dan ziet Deloitte dat er oorspronkelijk 100 berichten waren, maar heeft enkel inzage tot de 30).

Na de selectie en validatie leidt het bovenstaande tot een netto dataset wat overgezet wordt (en een bruto dataset wat achterblijft en wordt verwijderd). De gegevenseigenaar behoudt regie op het proces, maar in het kader van volledigheid en compleetheid heeft Deloitte wel zicht op het gehele proces, omdat zij aanwezig zullen zijn bij de selectie van chatgesprekken en de selectie deels gebeurt op apparatuur van Deloitte.

Conclusie en vervolg:

Op basis van de bovenstaande gecombineerde werkwijze, komen we uit op twee bespreekpunten:

- Op basis van de randvoorwaarden van VWS, kunnen wij met deze werkwijze de privacy van de werknemer niet volledig waarborgen daar Deloitte zicht heeft op het proces. Vraag is hoe gaan we hiermee om.
- Het aantal chatapplicaties kan volgens Deloitte vooraf niet bepaald worden, omdat ze hiermee applicaties en chatverkeer kunnen gaan uitsluiten. De voorgestelde lijn van VWS is niet uitputtend en kan volgens Deloitte ook chatverkeer in sociale media betreffen. De vraag is hoe gaan

5.1.2e

Narase Covid-19

we met het begrip chatverkeer/chatberichten om dat in andere applicaties (waaronder sociale media) plaatsvindt.

De nog te benaderen VWS medewerkers zullen net zo zorgvuldig benaderd worden conform de werkwijze die hiervoor reeds bij VWS bestaat. Deze medewerkers zullen op korte termijn een mail ontvangen met het verzoek om mee te werken aan het uitlezen van hun telefoon. Directie NC-19 zal dit proces faciliteren en vormgeven.

Datum

30 november 2021

Hierbij geldt dat de betrokken persoon het recht behoudt om te weigeren en in het geheel niet mee te werken aan het uitnemen of aanleveren van chatgesprekken. Duidelijk wordt gemaakt aan de medewerker dat weigeren geen arbeidsrechtelijke consequenties heeft. Tegelijk wordt medewerking aan het onderzoek van Deloitte vanuit de beoogde transparantie aangaande de inkoop van PBM zeer op prijs gesteld.